

Yaratıcı Düşünce

Sevinç ALKAN BÜKE

“Sessizlikten yaratmışsa evreni yaratan

Seslerden sessizlik yaratmaktır yaratıcılık”

Can Yücel

Bazı bilim adamları zekayı “soyut düşünme olaylar arasında bağlantı kurabilme ve yorumlayabilme” olarak tanımlamışlardır.

Bu tanıma göre zekayı yeni durumlara uyum sağlama ve çabuk öğrenme olarak algılamak mümkün.

Biyoloğlara göre ise zeka, çevreye uyum sağlama olarak tanımlanırken, eğitimciler öğrenme, bilgi teknoloji bilimine göre bilgi işleme, psikoloğlara göre ise ilişkiler arasında bağlantı kurabilme yetkisi olarak tanımlanmakta.

Zeka'nın biyolojik temellere dayandığı şüphe götürmez bir gerçek ancak bilindiği gibi zekanın gelişimi çevresel faktörlere de dayanabilmektedir.

Bunların başında da eğitim gelmektedir.

Yaratıcılığı ise benzeri olmayan yeni bir şey yaratmak veya varolan bir şeyi daha önce girmediği biçime dönüştürülmesi olarak tanımlamak mümkün.

Yapılan bu yeni şeyin yaratıcı olarak tanımlanması için toplum için özel bir değerinin olması gerekmektedir.

Benzersiz bir düşünce ya da meta yaratmakta, insanın birikimleri önemli bir rol oynamaktadır.

Doğduğumuz andan itibaren, bütün yaşadığımız olayları, gördüklerimizi, duyduklarımızı ve okuduklarımızı bilinçaltımıza taşıyoruz.

Bir durum karşısında yaratıcı bir düşünce ortaya çıkar ve burada bilinçaltı devreye girer.

Yapılan araştırmalar, eğitilmiş ve eğitimi yüksek başarıyla tamamlamış olan bazı bireylerin, özgün ve yaratıcı düşüncede aynı başarıyı ortaya koyamadıklarını öne sürmüştür.

Araştırmalar şunu gösteriyor ki zeka ve yaratıcılığın arasında doğrudan bir bağlantıdan söz etmek pek mümkün değil.

Bilim adamları yaratıcılığın zekânın genel durumu içinde yer aldığını söylemektedirler.

Bilimsel düşünme yetisinde, bellek, ırsak düşünme, yakınsak düşünme ve eleştirel düşünme gibi zihinsel işlevler yer almaktadır.

İrsak düşünme faktörü, yaratıcılığa en yakın olan düşüncedir.

Yakınsak düşünme, ihtimalleri daraltmak ve en uygun çözüme ulaşmak için bilgi ve mantık kurallarını uygulamak aklımıza kolayca gelen ilk fikirler geçmiş deneyimlerimizden çıkardığımız fikirlerdir.

Yakınsak düşünme, yanlış yapma riskinden kaçınır; belirsizlik toleransı daha düşük; en iyi tek bir yol ya da doğru tek bir cevap olduğuna inanan kişidir.

İrsak düşünme ise, olası çözümler hatırlama ya da yeni çözümler üretmektir.

İrsak düşünme, yakınsak düşünmeye göre daha esnektir; yalnız eldeki bilgilerle yetinmeyen bir düşünme yöntemidir; daha zengin fikirler akımına açıktır ve dolayısıyla yeni çözümlere ve yaratıcılığa daha yatkındır.

Elimizdeki mevcut bilgiye dayanarak yeni, özgün ve yaratıcı cevaplar üretmeyi gerektirir.

İrsak düşünme becerimizi ne kadar geliştirecek yaratıcılığımızı arttırmamıza o kadar yararı olacaktır.

Bugüne kadar yapılan bilimsel araştırmaların ışığında şunun söyleyebiliriz ki zekâ ve yaratıcılığın, farklı alanlarda farklı işleyiş biçimleri, farklı yaklaşımları, farklı değerlendirmeleri ve sonuçları bulunmaktadır.

Yaratıcılık doğası gereği bireysel bir süreçtir.

Grup çalışmalarının, yaratıcılık sürecince kolaylaştırıcı ya da hızlandırıcı etkileri olabilir.

Bilindiği gibi sanayi toplumuyla birlikte yaratıcılık sanat için gerekli bir yetenek olmaktan çıkmış, zorunlu bir iş tekniği olma yönünde ilerlemiştir.

Günümüzde yaratıcılık üretim etkinliğinin olmazsa olmaz bir parçası olmuştur.

Yaratıcılık günümüzde artık örgütsel yaşamın önemli bir parçası haline gelmiştir.

Şirketler çalışanlarının yaratıcılığını ortaya çıkarıp geliştirmek için kurumsal politikalar uygulamaktadırlar.

Her alanda rekabetin arttığı, kaynak kıtlığının çok önemli boyutlarda olduğu günümüzde, nitelikli iş gücü ve donanım maliyetlerinin sürekli olarak arttığı iş yaşamında daha verimli ve etkin iş yöntemlerine yol açan her yaratıcı eylem örgütün varlığını ve başarısını sürdürmede çok etkili bir rol oynamaktadır.

Bu nedenle; günümüz iş dünyasında “yaratıcılık” tesadüfen ortaya çıkan bir yetiden öte, bilinçli, koordineli ve zamanı etkin kullanan yaratıcı insanların “sinerji” üretmelerinin adı olmalıdır.

Çağımızda yaşanan acımasız rekabet anlayışı da bu “yaratıcılık zincirini” zorunlu kılıyor.